

Helsinki-Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden YVA

YVA-selostuksen täydennyksen yleisötilaisuuswebinaari 2.9.2021 klo 17.00–18.55

Tilaisuuden järjestäjät ja asiantuntijat:

Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus
Heidi Mäenpää, Väylävirasto
Veli-Markku Uski, Sitowise
Heikki Surakka, Ramboll
Juha Kiiski, Sitowise
Jarno Kokkonen, Sitowise
Venla Pesonen, Ramboll
Anna-Maria Rauhala, Ramboll
Minna Viento, Ramboll

Osallistujat: 24 henkilöä

Esitukset: Tilaisuuden avaus ja YVA-menettelyn esittely: Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus

Hankkeen esittely: Heidi Mäenpää, Väylävirasto

YVA-selostuksen täydennyksen esittely: Veli-Markku Uski, Heikki Surakka, Juha Kiiski ja Jarno Kokkonen, Sitowise ja Ramboll

Kysymykset ja vastaukset

K: Maisemavaikutukset: tulkitaanko Salon Lukkarinmäki yksittäiseksi paikalliseksi rakennuskokonaisuudeksi?

V: Lukkarinmäen alue on todettu merkittäväksi kohteeksi ja siellä on tehty kulttuurihistoriallista inventointia. Kyseessä on kulttuuriympäristöltään maakunnallisesti arvokas kokonaisuus. Lukkarinmäkeen kohdistuvat maisemavaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa, ja vaikutusten arvioinnista ei ole pyydetty täydennystä. Kyseessä on yksi arvokkaimmista kohteista YVAN vaikutusalueella, ja siksi vaikutusten arviointiin ja mahdollisten vaikutusten lieventämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Alue tulee säilymään kokonaisuutena tunneliratkaisun vuoksi, mutta yksittäisiä rakennuksia joudutaan poistamaan. Meluhaittojen lieventämistoimiksi rakennetaan meluntorjuntarakenteita, jotka muuttavat kaupunkikuvaa huomattavasti. Jatkosuunnittelussa kiinnitetään edelleen huomiota alueen säilymiseen.

K: Mikä on keskeiset luontovaikutukset -kartassa (dia 19) kohde n?

V: YVA-selostuksen liitteenä 21 on luontoselvitykset, jonka osassa 3 on lepakkoselvitykset. Kyseinen kohde on Kaarinan Jättäväljä-niminen kohde. Alueella on vanhoja rakennuksia, joista on todettu, että niissä voi olla lepakoiden lisääntymiskohteita.

K: Arvioinnin mukaan A- ja B-vaihtoehtojen toteuttaminen edellyttää lukuisien poikkeamislupien pyytämistä eri lainsäädännöillä suojelluista kohteista ja alueista. Onko mitään yleistä linjausta siitä, kuinka suureksi poikkeamisten määrä voi nousta, että hanke on edelleen näiltä osin toteuttamiskelpoinen?

V: Tästä ei ole lukumäärään perustuvaa yleistä linjausta. Poikkeamislupahakemus tulee jättää, kun tunnistetaan, että esim. pesä- tai levähdyspuu tullaan kaatamaan. Kokonaisvaikutukset ovat olennaisemmat kuin poikkeamislupahakemusten määrä. Tällä hetkellä on arvio hakemusten määrästä, mutta ne tarkentuvat vielä jatkosuunnittelussa eikä kaikille kohteille välttämättä tarvitse hakea poikkeamislupaa.

Poikkeuslupahakemukset käsitellään erikseen, mutta samalla arvioidaan myös toteuttamiskelpoisuutta. Jokainen poikkeuslupahakemus on tapauskohtainen, kuten myös sen käsittely. Todetaan, että kyseessä on poikkeuksellisen laaja hanke.

Poikkeuslupahakemukset liittyvät seuraaviin suunnitteluvaiheisiin. Hakemukset valmistellaan ratasuunnitelmavaiheessa ja lähetetään vasta, kun hankkeen investointipäätös on tehty. Luvat ovat yleensä määräaikaista.

K: Ainakin Uudellamaalla maakuntakaavoituksen tueksi on tunnistettu luonnon ydinalueita jo moneen otteeseen. Miksei niitä ole käytetty vaikutusarvioinnissa?

V: YVA:ssa ekologisen verkoston osuudessa on käsitelty luonnon ydinalueita. Hankkeessa on pyritty tunnistamaan tärkeimpiä luonnon ydinalueita. Ekologisen verkoston osuudessa on kuvattu maakunnallisesti merkittäviä alueita. Varsinais-Suomen osalta ei ole ollut käytettävissä samanlaista aineistoa kuin Uudeltamaalta, mutta sieltäkin on pyritty tunnistamaan merkittävät kohteet.

K: Onko puolisuustarkastelu nyt loppuun käsitelty vai voiko tuohon jotenkin vielä vaikuttaa. Kysymys koskee Littoisten aluetta Kaarinassa.

V: Täydennyksessä puolisuustarkastelu ulotettiin koskemaan kaikkia arviointiteemoja, ja YVA:n osalta puolisuustarkastelu on valmis. Suunnittelu etenee Littoisten kohdalla siten, että Nunna-Kupittaa-välin kaksoisraide on tulossa suunnitteluun. Näitä asioita käsitellään jatkosuunnitteluvaiheissa tarkemmin.

K: Jatkaen kysymystä luonnon ydinalueista: ekologisten verkostojen arvioinnista mainittiin kyllä Uudenmaan maakuntaliiton tuorein verkostotyö (Jalkanen ym. 2018) yhteyksien osalta, mutta ei sen laajojen yhtenäisten verkostojen osalta, eikä aiempia ydinaluerajauksia (Väre ym. työt aiemmilta vuosilta) mainittu (ainakaan ekologisen verkoston liitteessä). Eikö näitä olisi voinut käyttää lähtömateriaalina/karttatarkasteluissa, kun täydennysraportissakin mainittiin laajempien alueiden pirstoutuminen yhdeksi pääluontovaikutukseksi?

V: Ekologisen verkoston asiantuntija ei ole paikalla, joten tähän kysymykseen vastataan tarkemmin myöhemmin. Ydinalueista ja niiden välisistä yhteyksistä on saatu selvityksillä lisätietoja. Suunnittelussa on pyritty varmistamaan yhteydet radan poikki.

Espoo-Salo-oikorata on 95 km pitkä, ja siinä on noin 16 km tunneleita (ekologiset yhteydet tunnelin päällä) ja 12 km siltoja peltoaukeilla, joissa ekologiset yhteydet säilyvät. Vihersiltoja on myös tulossa samoille kohdille kuin moottoritieellä jo on.

K: En ole yvaaja, mutta eikös lähtöaineistona työssä ole kuitenkin ollut myös maakuntakaavat ja niihin liittyvä aineisto. Näin ollen luulisi, että myös luonnon ydinalueet on huomioitu.

V: Maakuntakaavat ovat olleet lähtöaineistona ja arvioinnin pohjana.